

EVANJELICKÁ ŠPECIÁLNA MATERSKÁ ŠKOLA
INTERNÁTNA, ČERVENICA 114
08207 TUHRINA

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE DETI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM- PREDPRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Motto:

„Aj keď cesta každého motýlika
vedie iným smerom, každý si
zaslúži čas, oporu a miesto, kde
môže rozvinúť svoje krídla.“

Názov:

„Motýliky“

Vízia:

Vytvárať bezpečné, podnetné a
rešpektujúce prostredie, v ktorom môže
každé dieťa rozvíjať svoje schopnosti a
potenciál vlastným tempom, za primeranej
podpory a s rešpektovaním jeho
individuálnych potrieb.

Hlavný cieľ ŠkVP:

Cieľom školského vzdelávacieho
programu Motýliky je prostredníctvom
individualizovaného, multisenzorického a
komplexného prístupu podporovať
všestranný rozvoj dieťaťa, jeho
komunikácie, samostatnosti, sociálnych,
praktických a poznávacích schopností v
rozsahu zodpovedajúcom jeho
individuálnym možnostiam a potrebám.

Názov školy:	Evanjelická špeciálna materská škola internátna
Adresa :	Červenica 114
IČO:	42227372
Ďalšie kontakty :	tel.: 051/7790 215 e-mail: essi.cervenica@gmail.com web: www.eszscervenica.sk
Názov štátneho vzdelávacieho programu:	Vzdelávací program pre deti s mentálnym postihnutím pre predprimárne vzdelávanie - schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. mája 2017 pod číslom 2017-2127/20564:14-10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.
Názov školského vzdelávacieho programu:	Školský vzdelávací program pre deti s mentálnym postihnutím- predprimárne vzdelávanie
Stupeň vzdelania:	predprimárne vzdelávanie
Dĺžka dochádzky:	1 - 4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	celodenná, poldenná
Vyučovací jazyk:	slovenský
Druh školy:	cirkevná
Zriaďovateľ:	Východný dištrikt Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku
Adresa:	Hlavná 137, 080 01 Prešov
Kontakty: Biskup VD ECAV v Prešove: Mgr. Peter Mihoč Školský tajomník VD ECAV: Mgr. Miroslav Čurlík	email: skolstvo@vdecav.sk
Riaditeľ školy:	Mgr. Iveta Krajčirovičová
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Ľubica Tkáčová, Mgr. Iveta Krajčirovičová
Platnosť dokumentu:	01. 09. 2026
Dátum prerokovania v pedagogickej rade :	31.08.2026
Dátum schválenia:	31.08.2026
Podpis riaditeľa školy:	

Školský vzdelávací program pre deti s mentálnym postihnutím pre predprimárne vzdelávanie
„Motýliky“

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.	Prerokované
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2009	ŠkVP	
Revidované ŠkVP	27. 08. 2010	Úprava učebných osnov, obsahových celkov a zmena personálneho obsadenia. Zmenu vykonala: Mgr. Ľubica Tkáčová	Prerokované na pedagogickej rade dňa: 16. 09. 2010
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2010		
Revidovanie	26. 08. 2011	- I. Všeobecná charakteristika – <i>Charakteristika zariadenia</i> – zmena sídla EŠMŠI - 3. Charakteristika žiakov – nový počet žiakov. Zmenu vykonala: Jenčuráková Zuzana	Prerokované na pedagogickej rade dňa: 31. 08. 2011
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2011		
Revidovanie	30. 08. 2016	I. Všeobecná charakteristika – 1. <i>Charakteristika zariadenia</i> – nový počet žiakov v triede 4. <i>Prijímanie detí do špeciálnej materskej školy</i> - doplnenie informácií podľa vyhlášky č. 308/2009 Z. z. 7. <i>Spolupráca s rodičmi a inými subjektami</i> – doplnenie informácií – nové detské domovy. Zmenu vykonala: Mgr. Ľubica Tkáčová	Prerokované na pedagogickej rade dňa: 05. 09. 2016
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2016		
Revidovanie	28. 08. 2017	Inovovaný Školský vzdelávací program „Veselé slniečka“. Zmenu Vykonala: Mgr. Ľubica Tkáčová	Prerokované na pedagogickej rade dňa: 31. 08. 2017

Školský vzdelávací program pre deti s mentálnym postihnutím pre predprimárne vzdelávanie
„Motýliky“

Platnosť ŠkVP	01. 09. 2017		
Revidovanie	28. 08. 2023	<i>Stupeň vzdelania-</i> Osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelávania – doplnené informácie podľa platnej legislatívy Zmenu vykonala: Mgr. Ľubica Tkáčová	Prerokované na pedagogickej rade dňa: 31. 08. 2023
Revidovanie	28. 08. 2023	<i>5 Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania –</i> doplnené informácie podľa platnej legislatívy – povinné predprimárne vzdelávanie Zmenu vykonala: Mgr. Ľubica Tkáčová	Prerokované na pedagogickej rade dňa: 31. 08. 2023
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2023		
Revidovanie	26.08.2025	V časti koordinátora bola vykonaná úprava údajov. Zároveň došlo k zmene názvu ŠVP <i>Veselé slniečka</i> na <i>Motýliky</i> (str. 1) so zjednotením názvu vo všetkých častiach dokumentu (hlavičky, obsahové celky, témy a podtémy). Do obsahu bolo implementované zavedenie ranného kruhu (str. 10). V úvodnej časti bol aktualizovaný motivačný citát (str. 6) a v častiach tém a podtém obsahových celkov boli revidované ilustrácie (str. 15 – 21).Zmenu vykonala: Bc. Tamara Bulnová	Prerokované na pedagogickej rade dňa: 03. 09. 2025
Revidovanie	25.08.2026	Aktualizácia ŠkVP v súlade s platnou legislatívou a aktuálnymi podmienkami školy.	Prerokované na pedagogickej rade dňa: 31. 08. 2026

Školský vzdelávací program pre deti s mentálnym postihnutím pre predprimárne vzdelávanie
„Motýliky“

		Úprava a aktualizácia jednotlivých častí ŠkVP, doplnenie kapitol „Systém podpory detí“ a „Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania“, aktualizácia systému hodnotenia detí a zamestnancov, profesijného rozvoja a ďalších častí dokumentu. Úprava označenia druhu a stupňa vzdelávania – nahradenie pôvodného označenia ISCED 0 aktuálnym označením predprimárne vzdelávanie	
Platnosť ŠkVP	01.09.2026		

OBSAH:

- 1 Všeobecná charakteristika školy
- 2 Cieľ a poslanie výchovy a vzdelávania
- 3 Stupeň vzdelania
- 4 Zameranie školy
- 5 Systém podporí detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania
- 6 Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania
- 7 Profil absolventa
- 8 Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania
- 9 Učebné osnovy
 - 9.1. Špecifické ciele, ku ktorým z dôvodu ich priebežného dosahovania v prirodzených každodenných situáciách nie je potrebné zámerne plánovať ciele vzdelávacie aktivity
 - 9.1.1. Obsahové celky
 - 9.2. Témy a podtémy obsahových celkov
- 10 Vyučovací jazyk
- 11 Spôsob a podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní
- 12 Personálne zabezpečenie
- 13 Materiálno – technické a priestorové zabezpečenie
- 14 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
- 15 Vnútny systém kontroly a hodnotenia detí
- 16 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
- 17 Profesionálny rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov

„To, čo húsenica nazýva koncom sveta, učiteľ nazýva motýľom.“

Richard Bach

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Evanjelická špeciálna materská škola internátna v Červenici (ďalej len „EŠMŠI“) bola zriadená ako samostatný právny subjekt a zaradená do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky Ministerstvom školstva Slovenskej republiky dňa 2. septembra 2008 na základe zriaďovacej listiny č. CD-2008-9686/20780-1/916 zo dňa 4. augusta 2008.

EŠMŠI je špeciálnou materskou školou, ktorá poskytuje predprimárne vzdelávanie deťom so zdravotným znevýhodnením. Sídli v budove Evanjelickej spojenej školy internátnej v Červenici. Priestory materskej školy sú bezbariérové a prispôsobené potrebám detí so zdravotným znevýhodnením. Trieda slúži na realizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti, hry, oddychu a relaxácie.

Predprimárne vzdelávanie detí s mentálnym postihnutím v EŠMŠI sa realizuje podľa Školského vzdelávacieho programu EŠMŠI, ktorý vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu pre deti s mentálnym postihnutím pre predprimárne vzdelávanie, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. mája 2017 pod číslom 2017-2127/20564:14-10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

EŠMŠI poskytuje predprimárne vzdelávanie deťom s mentálnym postihnutím rôzneho stupňa, často v kombinácii s ďalším zdravotným znevýhodnením. Výchova a vzdelávanie rešpektujú individuálne schopnosti, možnosti, potreby a tempo každého dieťaťa. Škola uplatňuje individuálny prístup, funkčné učenie a primerané špeciálne metódy, formy a prostriedky, ktoré podporujú rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho komunikácie, poznávacích, sociálnych, pohybových, praktických a sebaobslužných zručností.

Dôležitým princípom vzdelávania je rešpektovanie jedinečnosti každého dieťaťa a podpora jeho maximálneho možného rozvoja vzhľadom na jeho individuálne schopnosti a potreby. Pokrok dieťaťa sa posudzuje predovšetkým vo vzťahu k jeho vlastným možnostiam a predchádzajúcej úrovni rozvoja.

Na výchove a vzdelávaní sa podieľajú pedagogickí zamestnanci (triedny učiteľ, pedagogický asistent) a podľa potreby aj pomocný vychovávateľ. Personálne zabezpečenie sa prispôbuje aktuálnym potrebám detí a organizácii výchovy a vzdelávania. Škola spolupracuje so zákonnými zástupcami detí, zariadeniami poradenstva a prevencie a ďalšími odborníkmi podľa individuálnych potrieb detí.

2 CIEĽ A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Evanjelická špeciálna materská škola internátna v Červenici poskytuje predprimárne vzdelávanie deťom s mentálnym postihnutím a pridruženými zdravotnými znevýhodneniami v súlade s príslušným vzdelávacím programom a Školským vzdelávacím programom EŠMŠI.

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania je podporovať všestranný rozvoj každého dieťaťa a vytvárať podmienky na rozvoj jeho individuálneho potenciálu, schopností a samostatnosti s rešpektovaním jeho zdravotného stavu, individuálnych potrieb, možností a vlastného tempa.

Ciele výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie smerujú najmä k:

- rozvíjaniu poznávacích, senzomotorických, komunikačných, sociálnych a emocionálnych schopností dieťaťa,
- rozvíjaniu verbálnej, neverbálnej a alternatívnej komunikácie podľa individuálnych možností dieťaťa,
- podpore samostatnosti a sebaobsluhy v každodenných činnostiach,
- rozvíjaniu základných sociálnych zručností a schopnosti nadväzovať a udržiavať vzťahy s druhými,
- podpore pozitívneho vzťahu dieťaťa k sebe samému, k druhým ľuďom a k svojmu okoliu,
- rozvíjaniu pohybových a praktických zručností s prihliadnutím na individuálne možnosti dieťaťa,
- rozvíjaniu schopnosti orientovať sa v každodenných situáciách a primerane na ne reagovať,
- podpore učenia prostredníctvom hry, priamej skúsenosti, praktických činností a primeraných podnetov,
- vytváraní podmienok na aktívne zapojenie dieťaťa do života triedy a školy,
- rozvíjaniu elementárnych poznatkov a skúseností potrebných pre ďalšie vzdelávanie a život v spoločnosti,
- vytváraní podmienok na plynulý prechod dieťaťa do ďalšieho stupňa vzdelávania.

Zameranie výchovno-vzdelávacieho procesu

Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na individuálny rozvoj dieťaťa a podporu jeho čo najvyššej možnej miery samostatnosti a funkčného uplatnenia v každodennom živote.

Osobitnú pozornosť škola venuje:

- rozvoju komunikácie a porozumenia,
- rozvoju sebaobsluhy a samostatnosti,
- rozvoju sociálnych a emocionálnych zručností,
- rozvoju pohybových a praktických schopností,
- orientácii v každodenných situáciách a prostredí,
- rozvoju poznávacích schopností primerane individuálnym možnostiam dieťaťa,
- vytváraní pozitívneho vzťahu k vlastnému telu, zdraviu, hygiene a bezpečiu,
- rozvíjaniu pozitívneho vzťahu k ľuďom, prírode a okoliu,
- príprave dieťaťa na ďalšie vzdelávanie a postupné osamostatňovanie.

Pri dosahovaní cieľov sa rešpektuje **individuálne tempo každého dieťaťa**. Pokrok dieťaťa sa posudzuje vzhľadom na jeho vlastné možnosti, potreby a predchádzajúcu úroveň rozvoja, nie porovnávaním s výkonom ostatných detí.

3 STUPEŇ VZDELANIA

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získaní predprimárneho vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania.

Po úvodnom pozorovacom a diagnostickom období učiteľ vypracúva pre každé dieťa individuálny vzdelávací program (IVP). Tento plán:

- vychádza z konkrétnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb dieťaťa,
- je zostavovaný s ohľadom na typ a mieru zdravotného znevýhodnenia,
- definuje reálne, funkčné a zmysluplné ciele,
- pravidelne sa vyhodnocuje a aktualizuje na základe potrieb dieťaťa.

4 ZAMERANIE ŠKOLY

Evanjelická špeciálna materská škola internátna v Červenici je zameraná na poskytovanie predprimárneho vzdelávania deťom s mentálnym postihnutím, často v kombinácii s ďalšími zdravotnými znevýhodneniami. Výchovno-vzdelávací proces rešpektuje individuálne schopnosti, možnosti, potreby a tempo každého dieťaťa.

Zameranie školy vychádza z potreby vytvárať deťom bezpečné, podnetné a prijímajúce prostredie, v ktorom môžu rozvíjať svoj potenciál a získavať skúsenosti potrebné pre každodenný život.

Výchovno-vzdelávací proces je založený najmä na:

- pozitívnom a rešpektujúcom prístupe k dieťaťu,
- rešpektovaní individuálnych potrieb a možností každého dieťaťa,
- podpore emocionálneho bezpečia a pozitívnych vzťahov,
- rozvoji komunikácie a porozumenia,
- podpore samostatnosti a sebaobsluhy,
- učení prostredníctvom hry, praktických činností, skúsenosti a opakovaných činností,
- vytváraní zmysluplných pravidiel, rituálov a postupností,
- rozvoji sociálnych a emocionálnych zručností,
- podpore pohybových, poznávacích a praktických schopností,
- využívaní primeraných špeciálnopedagogických metód, foriem a pomôcok.

Osobitnú pozornosť škola venuje rozvoju funkčných schopností a čo najvyššej možnej miery samostatnosti dieťaťa, jeho schopnosti komunikovať, orientovať sa v každodenných situáciách, nadväzovať sociálne kontakty a aktívne sa zapájať do života školy a svojho okolia. Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti pedagogickí zamestnanci vychádzajú z poznania individuálnych potrieb a aktuálnej úrovne rozvoja dieťaťa. Ciele a postupy vzdelávania prispôbujú jeho možnostiam a priebežne ich vyhodnocujú.

Škola spolupracuje so zákonnými zástupcami detí, zariadeniami poradenstva a prevencie a podľa potreby s ďalšími odborníkmi s cieľom zabezpečiť čo najvhodnejšie podmienky pre rozvoj každého dieťaťa.

5 SYSTÉM PODPORY DETÍ V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

EŠMŠI vytvára podmienky na poskytovanie podpory deťom podľa ich individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb s cieľom zabezpečiť ich plnohodnotné zapojenie do výchovy a vzdelávania a podporovať rozvoj ich schopností, samostatnosti a sociálnych zručností.

Podpora vychádza z aktuálnych potrieb dieťaťa a realizuje sa najmä primeranou úpravou metód, foriem a podmienok výchovy a vzdelávania, využívaním vhodných pedagogických,

didaktických a kompenzačných pomôcok a poskytovaním podporných opatrení podľa § 145a školského zákona.

Pri poskytovaní podpory EŠMŠI vychádza z pedagogického pozorovania a diagnostiky a spolupracuje so zákonnými zástupcami dieťaťa. Ak je to potrebné, spolupracuje so zariadením poradenstva a prevencie.

Pri deťoch s mentálnym postihnutím EŠMŠI zohľadňuje ich individuálne schopnosti, možnosti a potreby a tempo ich vývinu. Podľa individuálnych potrieb dieťaťa upravuje podmienky, obsah, metódy a formy výchovy a vzdelávania a využíva primerané názorné, pedagogické, didaktické a kompenzačné prostriedky. Podporuje najmä rozvoj komunikácie, poznávacích schopností, sebaobsluhy, samostatnosti a sociálnych zručností.

Poskytovaná podpora sa priebežne sleduje a podľa aktuálnych potrieb dieťaťa primerane upravuje.

6 STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA

Škola využíva digitálne technológie ako podporný prostriedok výchovy a vzdelávania s prihliadnutím na vek, individuálne možnosti a potreby detí.

Digitálne technológie sa využívajú najmä na podporu komunikácie, názornosti, motivácie, rozvoja poznávacích a praktických zručností a na sprístupnenie vzdelávacieho obsahu deťom so zdravotným znevýhodnením.

Pri ich využívaní škola dbá na primeranosť, bezpečnosť a zmysluplnosť vzhľadom na vek a individuálne potreby detí.

7 PROFIL ABSOLVENTA

Profil absolventa vychádza z cieľov predprimárneho vzdelávania a zohľadňuje individuálne možnosti a dosiahnutú úroveň každého dieťaťa.

Absolvent:

- rozvíja samostatnosť a sebaobslužné zručnosti v rozsahu svojich možností,
- využíva primeraný spôsob komunikácie na vyjadrenie svojich potrieb, želaní, emócií a zámerov,
- nadväzuje a udržiava sociálne kontakty a zapája sa do spoločných činností,
- primerane svojim možnostiam reaguje na sociálne situácie, pravidlá a podnety zo svojho okolia,
- rozvíja a využíva pohybové a praktické zručnosti v každodenných činnostiach,
- získava a využíva základné poznatky a skúsenosti o sebe, ľuďoch, prírode a svojom okolí,
- rozvíja schopnosť zapájať sa do hry, učenia a bežných činností,
- využíva získané zručnosti a skúsenosti v každodennom živote a v ďalšom vzdelávaní.

Profil absolventa je individuálny a jeho dosiahnutá úroveň zodpovedá **individuálnym možnostiam a potrebám dieťaťa**.

8 DĹŽKA DOCHÁDZKY A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

EŠMŠI poskytuje predprimárne vzdelávanie celodennou formou, s možnosťou poldennej formy vzdelávania podľa podmienok a potrieb dieťaťa.

Rozsah dennej dochádzky dieťaťa plniaceho povinné predprimárne vzdelávanie sa určuje v súlade so školským zákonom; pri dieťati so zdravotným znevýhodnením sa môže na základe príslušných podmienok ustanovených zákonom určiť aj kratší rozsah povinného predprimárneho vzdelávania.

Organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti je prispôsobená špecifikám detí so zdravotným znevýhodnením. Denný režim je flexibilný a umožňuje prispôbovať dĺžku a náročnosť jednotlivých činností aktuálnym potrebám detí.

Výchovno-vzdelávacia činnosť prebieha prostredníctvom hry a hrových činností, vzdelávacích aktivít, pohybových a zdravotných cvičení, pobytu vonku, odpočinku, činností zabezpečujúcich životosprávu a ďalších činností vyplývajúcich z individuálnych potrieb detí. Jednotlivé činnosti sa časovo prispôbujú aktuálnej situácii a potrebám detí. Pri ich organizácii sa zohľadňuje ich schopnosť sústrediť sa, únava, zdravotný stav a potreba striedania aktivity, oddychu a relaxácie.

Pri výchove a vzdelávaní sa využívajú primerané špeciálnopedagogické metódy, formy a prostriedky, najmä individuálny prístup, hra, názornosť, praktická činnosť, opakovanie, učenie prostredníctvom skúsenosti a aktivizujúce metódy.

9 UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu pre deti s mentálnym postihnutím pre predprimárne vzdelávanie a obsahujú vzdelávacie oblasti, podoblasti, špecifické ciele a obsah vzdelávania.

Obsah vzdelávania predstavuje rámec pre plánovanie a realizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti. Pri jeho realizácii sa prihliada na individuálne možnosti a potreby detí a na ich individuálne ciele stanovené v IVP.

Súčasťou každodenného režimu školy sú ranné kruhy, ktoré patria medzi zaužívané triedne rituály. V spoločnom kruhu sa deti zoznamujú, predstavujú, zapájajú do jednoduchých hier a činností a prirodzenou hravou formou si upevňujú získané vedomosti a zručnosti.

Učebné osnovy sú spracované v tabuľkovej podobe ako tematické celky, témy a podtémy s uvedením vzdelávacích oblastí a podoblastí, obsahového zamerania a návrhov vzdelávacích stratégií.

9.1.Špecifické ciele, ku ktorým z dôvodu ich priebežného dosahovania v prirodzených každodenných situáciách nie je potrebné zámerne plánovať cielené vzdelávacie aktivity.

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Hovorená reč

Dieťa s ľahkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- aktívne a spontánne nadväzovať rečový kontakt s inými osobami – deťmi a dospelými
- dbať na zreteľnú artikuláciu, , uvedomovať si prozodické faktory reči (melódia, tempo, dynamika, modulácia hlasu)

Dieťa so stredným stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- vyjadriť svoje potreby a želania samostatne alebo s pomocou učiteľa pri formálnej a neformálnej komunikácii verbálne alebo prostredníctvom AAK,
- napodobniť artikuláciu hlások, zopakovať jednoduché cvičenia na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel

Dieťa s ťažkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia

- vyjadriť svoje potreby a želania pomocou učiteľa pri formálnej a neformálnej komunikácii verbálne alebo prostredníctvom AAK
- vnímať počutý text
- reagovať slovné alebo zvukom či mimikou, resp. pohybom na jednoduché otázky jednoslovnou odpoveďou alebo prostredníctvom AAK,
- napodobniť artikuláciu niektorých hlások, zopakovať jednoduché cvičenia na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, vokalizovať

MATEMATIKA PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Práca s informáciami

Dieťa s ľahkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- zoznamovať sa s digitálnymi technológiami (PC, interaktívna tabuľa, tablet, včela bee-bot),
- zvládnuť na základe nápodoby a slovných inštrukcií dospelého jednoduché digitálne hry podľa možnosti a schopnosti detí,
- vedieť jednoducho kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy.

Dieťa so stredným stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- zoznamovať sa s digitálnymi technológiami (PC, interaktívna tabuľa, tablet) ,
- zvládnuť na základe nápodoby a slovných inštrukcií dospelého jednoduché digitálne hry podľa možnosti a schopnosti detí,
- vedieť jednoducho kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy s pomocou.

Dieťa s ťažkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- zoznamovať sa s digitálnymi technológiami (PC, interaktívna tabuľa, tablet),
- zvládnuť s pomocou na základe nápodoby a slovných inštrukcií dospelého jednoduché digitálne hry podľa možnosti a schopnosti detí,
- vedieť farebne vyplňať uzavreté plochy

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Orientácia v čase

Dieťa s ľahkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- určiť postupnosť činností počas dňa,

Dieťa so stredným stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- určiť postupnosť činností počas dňa s pomocou,

Dieťa s ťažkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- oboznámiť sa orientačne s postupnosťou činností počas dňa,

Geografia okolia

Dieťa s ľahkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- spoznať niektoré z geografických pojmov ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník,
- poznať najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.

Dieťa so stredným stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- poznať niektoré z geografických pojmov ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník s pomocou,
- oboznámiť sa s najznámejšími prírodnými krásami regiónu, napr. riekou, ktorá preteká cez daný región, pohorím či vodnou plochou.

Dieťa s ťažkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- orientačne sa oboznámiť s niektorými z geografických pojmov ako les, lúka, rieka, jazero vo vzťahu k blízkemu okoliu

História okolia

Dieťa s ľahkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- oboznámiť sa s niektorými historicky významnými lokálnymi objektmi, napr. hrad, zámok.
- oboznámiť sa s tradičnou regionálnou kultúrou.

Dieťa so stredným stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- oboznámiť sa s niektorými historicky významnými lokálnymi objektmi, napr. hrad, zámok.
- oboznámiť sa orientačne s tradičnou regionálnou kultúrou.

Dieťa s ťažkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- oboznámiť sa s niektorými historicky významnými lokálnymi objektmi, napr. hrad, zámok.
- oboznámiť sa orientačne s tradičnou regionálnou kultúrou.

Národné povedomie

Dieťa s ľahkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- oboznámiť sa so štátnymi symbolmi Slovenskej republiky – zástava, hymna.

Dieťa so stredným stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- oboznámiť sa orientačne so štátnymi symbolmi Slovenskej republiky – zástava, hymna.

Dieťa s ťažkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- oboznámiť sa orientačne so štátnymi symbolmi Slovenskej republiky – zástava.

ZDRAVIE A POHYB

Hygiena a sebaobslužné činnosti

Dieťa s ľahkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- dbať na dodržiavanie základných hygienických návykov (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení) bez/s pomocou,
- zvládnuť sebaobslužné činnosti (obliekať sa, obúvať sa, umývať sa, čistiť si zuby) a návyky správneho stolovania (jesť príborom, udržiavať čistotu pri jedle) bez/s pomocou,
- zachovať pri rôznych činnostiach návyky poriadku a čistoty.

Dieťa so stredným stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- dbať na dodržiavanie základných hygienických návykov (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení) s pomocou,
- zvládnuť sebaobslužné činnosti (obliekať sa, obúvať sa, umývať sa, čistiť si zuby) a návyky správneho stolovania (jesť príborom, udržiavať čistotu pri jedle) s pomocou,
- zachovať pri pravidelne sa opakujúcich činnostiach návyky poriadku a čistoty s pomocou.

Dieťa s ťažkým stupňom MP je schopné v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

- aktívne spolupracovať pri dodržiavaní základných hygienických návykov (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení) s pomocou,
- aktívne spolupracovať pri sebaobslužných činnostiach (obliekať sa, obúvať sa, umývať sa, čistiť si zuby) a návykoch správneho stolovania (jesť príborom, udržiavať čistotu pri jedle) s pomocou,
- zachovať pri pravidelne sa opakujúcich činnostiach návyky poriadku a čistoty s pomocou.

Pohyb a telesná zdatnosť

- zvládnuť turistickú vychádzku počas pobytu vonku.
- zvládnuť krátku turistickú vychádzku počas pobytu vonku.
- zvládnuť krátku turistickú vychádzku počas pobytu vonku.

9. 1. 1 Obsahové celky

1. **September:** Motýliky sa tešia, že sú opäť v škole
2. **Október:** Motýliky žijú zdravo
3. **November:** Motýliky a farebná jeseň
4. **December:** Motýliky skúmajú čaro Vianoc
5. **Január:** Motýliky a zimné radovánky
6. **Február:** Motýliky a fašiangy
7. **Marec:** Motýliky a ich obľúbená kniha, rozprávka
8. **Apríl:** Motýliky sa tešia na príchod jari
9. **Máj:** Motýliky a ich svet
10. **Jún:** Motýliky sa tešia na leto

9.2. Témy a podtémy obsahových celkov

	1. September: Motýliky sa tešia, že sú opäť v škole	
☺ Vítajte v škôlke		
☺ Spoznávam svoju škôlku		
☺ V škôlke sa hrám s kamarátmi		
☺ Tety, ktoré sa o nás starajú ☺ Vlastnosti hračiek a predmetov v triede		
	2. Október: Motýliky žijú zdravo	
☺ Spoznávam ovocie v záhrade		

☺ Zhotovenie šarkana	
☺ Učíme sa stravovať zdravo	
 3. November: Motýliky a farebná jeseň	
☺ Jeseň pani bohatá....	
☺ Prší, prší, len sa leje....	
☺ Pozorovanie jesenných prác	
☺ Počasie a jeho premeny	
 4. December: Motýliky skúmajú čaro Vianoc	
☺ Čakanie na príchod Mikuláša	

☺ Výroba vianočných pozdravov ☺ Príprava vianočnej besiedky	
☺ Vianoce sú za dverami	
 5. Január: Motýliky a zimné radovánky	
☺ Padá sniežik bielučký...	
☺ Postavím si snehuliaka ☺ Zimné radovánky	
☺ Vtáci v zime	

6. Február: Motýliky a fašiangy

☺ Ako sa obliekam – pomenovanie základných častí odevov

☺ sv. Valentín

☺ Príprava na karneval – výroba kostýmov

☺ Dopravné prostriedky na ceste

7. Marec: Motýliky a ich obľúbená kniha, rozprávka

☺ Výroba darčiekov k MDŽ

☺ Moja obľúbená kniha

☺ Príchod Veľkej noci	
 Apríl: Motýliky sa tešia na príchod jari	
☺ Príchod jari	
☺ Ťuki, ťuki ťukalo...	
☺ V krajine kreslených rozprávok	
☺ Počúvam obľúbené rozprávky	
 8. Máj: Motýliky a ich mesiac lásky	
☺ Medzinárodný deň matiek	

☺ Spoznávam jarňú prírodu	
☺ Kto som ja? Ako sa volám? ☺ Zvieratká na hospodárskom dvore	
☺ Spoznávam profesie ľudí v okolí našej škôlky	
 Jún: Motýliky sa tešia na leto	
☺ Potulky svetom..	
☺ Slniečko nám teplo hreje	
☺ Farebné leto	
☺ Hráme sa v prírode	

☺ Dovidenia škôlka

☺ Hurá na prázdniny

10 VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovacím jazykom v EŠMŠI je slovenský jazyk.

Pri výchove a vzdelávaní sa podľa individuálnych komunikačných potrieb detí využívajú aj alternatívne a augmentatívne formy komunikácie, najmä neverbálna komunikácia, komunikačné symboly, gestá a ďalšie primerané komunikačné prostriedky.

11 SPÔSOB A PODMIENKY UKONČENIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka príslušného vzdelávacieho programu v materskej škole. Dokladom o získaní predprimárneho vzdelania je Osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania.

Osvedčenie vydáva materská škola k 30. júnu príslušného kalendárneho roka na predpísanom tlačíve. Ministerstvo školstva zverejňuje aktuálne tlačivo osvedčenia a príslušné dokumenty školy postupujú podľa platných predpisov a usmernení ministerstva.

Ak dieťa pokračuje v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, osvedčenie sa mu v danom školskom roku nevydáva; vydá sa po ukončení plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v súlade so školským zákonom.

Pri ukončení predprimárneho vzdelávania sa nevyžaduje osobitná skúška ani hodnotenie ako podmienka vydania osvedčenia. Úroveň dosiahnutých výsledkov dieťaťa sa posudzuje v rámci priebežného pedagogického sledovania a vzhľadom na jeho individuálne vzdelávacie ciele.

12 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

Výchovu a vzdelávanie v EŠMŠI zabezpečujú pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady ustanovené platnými právnymi predpismi.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť zabezpečuje najmä:

- triedny učiteľ, ktorý plánuje, realizuje a vyhodnocuje výchovno-vzdelávaciu činnosť v triede a zodpovedá za jej pedagogickú organizáciu,
- pedagogický asistent, ktorý podporuje učiteľa pri výchove a vzdelávaní a podľa potrieb detí sa podieľa na vytváraní podmienok na ich zapájanie do výchovno-vzdelávacích činností,
- pomocný vychovávateľ, ktorý sa podieľa na zabezpečovaní starostlivosti o deti, na zabezpečovaní sebaobslužných a hygienických návykov a na realizácii činností podľa potrieb triedy,
- pedagogický vychovávateľ, ktorý zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu činnosť v školskom internáte a zároveň koordinuje jeho každodennú činnosť.

Personálne zabezpečenie školy vychádza z jej charakteru, počtu detí a ich individuálnych potrieb. Zloženie a počet zamestnancov sa môže podľa aktuálnych podmienok školy meniť.

13 MATERIÁLNO – TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE

EŠMŠI má vytvorené materiálne, technické a priestorové podmienky potrebné na zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí s mentálnym postihnutím a pridruženými zdravotnými znevýhodneniami.

Priestorové podmienky školy umožňujú realizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti, oddychu, hier, pohybových a tvorivých činností a zabezpečenie základných hygienických a stravovacích potrieb detí. Priestory sú **bezbariérovo prístupné** a svojim vybavením umožňujú prispôsobenie činností individuálnym potrebám detí.

Materiálno-technické vybavenie školy tvoria najmä:

- didaktické a špeciálne učebné pomôcky,
- hračky a pomôcky podporujúce rozvoj poznávacích, komunikačných, motorických a sociálnych schopností,
- detská a odborná literatúra,
- výtvarné a tvorivé materiály,
- hudobné nástroje a pomôcky,
- telovýchovné náradie a náčinie,
- informačno-komunikačné a audiovizuálne technológie,
- kompenzačné a ďalšie špeciálne pomôcky podľa potrieb detí,
- pomôcky a vybavenie na relaxáciu a odpočinok.

Trieda je usporiadaná tak, aby poskytovala deťom priestor na **výchovno-vzdelávacie činnosti, hru, relaxáciu, odpočinok a individuálnu prácu**. Materiálne vybavenie sa priebežne dopĺňa a prispôsobuje aktuálnym potrebám detí a možnostiam školy. Pri výbere a používaní učebných, kompenzačných a špeciálnych pomôcok sa prihliada na individuálne potreby a možnosti detí a na ich bezpečné a účelné využívanie vo výchovno-vzdelávacom procese.

14 PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

EŠMŠI vytvára podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí pri výchove a vzdelávaní v súlade s platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi školy.

Bezpečnosť detí je zabezpečovaná najmä:

- vytváraním bezpečného a primerane upraveného prostredia v interiéri a exteriéri školy,
- zabezpečením primeraného dohľadu nad deťmi počas všetkých činností,
- používaním vekovo a vývinovo primeraných, bezpečných a funkčných hračiek, učebných a špeciálnych pomôcok,
- prispôbovaním organizácie činností individuálnym potrebám a zdravotnému stavu detí,
- dodržiavaním zásad bezpečnosti pri pohybových, pobytových, tvorivých a ďalších činnostiach,
- poučením detí primeraným spôsobom o zásadách bezpečného správania a ochrany zdravia.

Pri deťoch so zdravotným znevýhodnením sa pri organizácii a realizácii činností zohľadňujú ich individuálne potreby, funkčné možnosti a miera potrebnej podpory.

Podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia sa zabezpečujú aj pri pobyte vonku, stravovaní, odpočinku, presunoch detí a pri všetkých aktivitách organizovaných školou.

Konkrétne pravidlá bezpečnosti, dohľadu nad deťmi a postupy pri mimoriadnych udalostiach upravuje školský poriadok a príslušná dokumentácia školy.

15 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ

Hodnotenie detí v EŠMŠI je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Jeho cieľom je sledovať rozvoj dieťaťa, poskytovať mu primeranú spätnú väzbu a získavať podklady na plánovanie ďalšieho výchovno-vzdelávacieho pôsobenia.

Pri hodnotení sa prihliada na individuálne možnosti, schopnosti, potreby a aktuálnu úroveň rozvoja dieťaťa. Pokrok dieťaťa sa posudzuje predovšetkým vo vzťahu k jeho vlastnej predchádzajúcej úrovni a k individuálne stanoveným cieľom, nie porovnávaním s výkonom ostatných detí.

Hodnotenie sa uskutočňuje najmä prostredníctvom:

- pedagogického pozorovania dieťaťa,
- sledovania jeho pokroku a prejavov v každodenných činnostiach,
- pozorovania pri hre, komunikácii, sebaobslužke a sociálnych situáciách,
- priebežného vyhodnocovania dosahovania individuálnych cieľov,
- analýzy detských výtvorov a výsledkov činností,
- záznamov a ďalšej pedagogickej dokumentácie.

Pedagóg poskytuje dieťaťu pozitívnu, primeranú a zrozumiteľnú spätnú väzbu, ktorá podporuje jeho motiváciu, sebadôveru a ďalšie učenie. Pri hodnotení sa prihliada aj na čiastkové pokroky dieťaťa a jeho snahu zapojiť sa do činnosti.

Výsledky pedagogického sledovania a hodnotenia slúžia najmä na plánovanie ďalších výchovno-vzdelávacích činností a úpravu individuálnych cieľov dieťaťa.

16 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY

Kontrola a hodnotenie zamestnancov EŠMŠI sú zamerané na kvalitu a efektívnosť výkonu pracovnej činnosti, profesijný rozvoj a vytváranie podmienok na kvalitnú výchovu a vzdelávanie detí.

Pri hodnotení pedagogických a odborných zamestnancov sa prihliada najmä na:

- kvalitu a výsledky pracovnej činnosti,
- kvalitu vykonávania pracovnej činnosti,
- náročnosť vykonávanej pracovnej činnosti,
- úroveň využívania profesijných kompetencií,
- dodržiavanie pracovných povinností a pedagogickej dokumentácie,
- spoluprácu s deťmi, zákonnými zástupcami a ostatnými zamestnancami,
- profesijný rozvoj a uplatňovanie získaných vedomostí a zručností v praxi.

Súčasťou vnútorného systému kontroly môže byť najmä hospitačná a pozorovacia činnosť, kontrola pedagogickej dokumentácie, rozhovor, sebareflexia, vzájomná spätná väzba a hodnotenie plnenia pracovných úloh.

Pri posudzovaní výsledkov práce s deťmi sa neposudzuje výkon zamestnanca podľa absolútnej úrovne dosiahnutých výsledkov detí ani podľa porovnávania detí medzi sebou. Zohľadňuje sa

najmä pedagogický proces, primeranosť stanovených cieľov, individuálny prístup, spôsob podpory dieťaťa a jeho individuálny pokrok vzhľadom na jeho východiskovú úroveň, možnosti a potreby.

17 PROFESIJNÝ ROZVOJ PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

Profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov je zameraný na priebežné rozvíjanie a aktualizáciu profesijných kompetencií potrebných na kvalitný výkon pracovnej činnosti.

Pri plánovaní profesijného rozvoja sa prihliada na potreby školy, charakter výchovy a vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením, individuálne potreby zamestnancov a aktuálne požiadavky pedagogickej praxe.

Škola v súlade s platnou legislatívou zabezpečuje adaptačné vzdelávanie začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov a aktualizčné vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov.

Obsah profesijného rozvoja vychádza najmä z potrieb školy, charakteru výchovno-vzdelávacieho procesu a aktuálnych požiadaviek pedagogickej a odbornej praxe.

Profesijný rozvoj sa uskutočňuje aj prostredníctvom samoštúdia, metodickej spolupráce, konzultácií, výmeny odborných skúseností a ďalších foriem profesijného učenia.

Konkrétne zameranie a plán profesijného rozvoja zamestnancov sú rozpracované v príslušnej dokumentácii školy.

Doložka k Školskému vzdelávaciemu programu

Školský vzdelávací program pre deti s mentálnym postihnutím pre predprimárne vzdelávanie bol aktualizovaný v súlade s platnými právnymi predpismi a aktuálnymi podmienkami školy.

Aktualizované znenie Školského vzdelávacieho programu nadobúda účinnosť dňa 1. 9. 2026.

Dňom nadobudnutia účinnosti aktualizovaného znenia sa postupuje podľa jeho ustanovení.

Príloha:

Učebné osnovy

Metódy práce a princípy učenia hrou v špeciálnej materskej škole

Príloha: Metódy práce a princípy učenia hrou v špeciálnej materskej škole

Úvod

Učenie hrou je základnou a prirodzenou metódou vzdelávania detí predškolského veku, najmä detí s mentálnym postihnutím a pridruženými zdravotnými znevýhodneniami. V našej škole sa hra využíva nielen na rozvoj vedomostí a zručností, ale aj na podporu komplexného rozvoja osobnosti – kognitívneho, sociálneho, emocionálneho a motorického. Tento dokument slúži ako metodická pomôcka pre pedagógov na efektívne plánovanie a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom hry.

1. Princípy učenia hrou

1. Aktívna participácia dieťaťa

Učenie je založené na tom, že dieťa sa učí vlastnou činnosťou – skúmaním, skúšaním, objavovaním. Pedagóg vytvára situácie, ktoré motivujú dieťa k aktívnemu zapojeniu sa a samostatnému riešeniu úloh.

2. Individuálny prístup

Každé dieťa má unikátne možnosti a potreby, preto sú hry prispôbené individuálnemu tempu, záujmom a zdravotnému stavu dieťaťa. Niektoré deti potrebujú viac podpory, iné viac samostatnosti.

3. Celostný rozvoj osobnosti

Hra podporuje rozvoj motoriky (hrubá aj jemná), kognitívnych funkcií (pozornosť, pamäť, myslenie), emocionálnej inteligencie a sociálnych zručností (komunikácia, spolupráca).

4. Bezpečné a podnetné prostredie

Prostredie má byť nielen bezpečné (fyzicky a emocionálne), ale aj stimulujúce – s dostupnými pomôckami, hračkami, materiálmi a priestorom, ktoré vyzývajú deti k objavovaniu a tvorivosti.

5. Sociálna interakcia a komunikácia

Hra je príležitosťou pre rozvoj komunikácie, učenie sa sociálnym pravidlám, spolupráci a vzájomnému rešpektu.

2. Metódy práce pri učení hrou

2.1 Didaktická hra

- Má jasné vzdelávacie ciele, napríklad rozpoznávanie farieb, tvarov, čísiel, rozvoj reči alebo jemnej motoriky.
- Príklady: triedenie predmetov podľa farby, tvaru; skladačky; pamäťové hry s obrázkami; hry na pomenovanie predmetov.

Ako ju realizovať:

- Zvoliť hry, ktoré sú primerané schopnostiam dieťaťa.
- Poskytovať vhodnú mieru pomoci, nechať dieťa riešiť úlohy samostatne, ale zároveň byť pripravený podporiť, keď je to potrebné.

2.2 Exploračná hra

- Podporuje zvedavosť a skúmanie prostredia. Dieťa má možnosť samostatne skúmať predmety, materiály, ich vlastnosti a reakcie.
- Príklady: hra s pieskom, vodou, prírodninami; manipulácia s rôznymi textúrami a materiálmi.

Ako ju realizovať:

- Poskytnúť rôzne materiály a umožniť deťom voľný prieskum.
- Podporovať verbálne vyjadrenie zážitkov, napr. kladenie otázok: „Ako to cítiš?“, „Čo sa stane, keď...?“

2.3 Sociálna hra

- Zameraná na rozvoj komunikácie, empatie a sociálnych zručností.
- Príklady: hry na zdieľanie, spoločné stavaní, stolové hry, hry na spoluprácu.

Ako ju realizovať:

- Učiť deti pravidlá hry, pomáhať im s riešením konfliktov.
- Podporovať vyjadrovanie pocitov a pochopenie emócií ostatných.

2.4 Kreatívna hra

- Podpora fantázie a tvorivosti. Deti sa vyjadrujú prostredníctvom výtvarných, hudobných, dramatických aktivít.
- Príklady: maľovanie, modelovanie, hudobné hry, hranie rolí.

Ako ju realizovať:

- Ponúkať dostatok voľného času a materiálov na tvorbu.
- Povzbudiť dieťa, aby prezentovalo svoje diela a tvorbu.

2.5 Pohybová hra

- Rozvoj hrubej a jemnej motoriky, koordinácie a telesnej kondície.
- Príklady: beh, chôdza po rôznych povrchoch, cvičenie s loptou, hry s manipuláciou predmetov.

Ako ju realizovať:

- Dbajte na bezpečnosť a primeranosť aktivít.
- Motivujte deti, aby si samy stanovovali malé výzvy a pokroky.

2.6 Simulačná hra (hra na rolové situácie)

- Umožňuje dieťaťu precvičovať sociálne situácie, pochopiť spoločenské pravidlá a rozvíjať schopnosť adaptácie.
- Príklady: hra na rodinu, obchôdzku, návštevu lekára.

Ako ju realizovať:

- Vytvárať realistické situácie a poskytovať podnetné rekvizity.
- Pomáhať dieťaťu rozvíjať slovnú zásobu a sociálne reakcie.

3. Úloha pedagóga pri učení hrou

- **Organizátor prostredia:** pripravuje bezpečné, pútavé a podnetné prostredie, dostupné pomôcky a materiály.
- **Podporovateľ:** povzbudzuje deti k samostatnosti, zároveň poskytuje primeranú pomoc a usmernenie.
- **Pozorovateľ:** sleduje prejavy, záujmy a pokroky detí, eviduje výsledky, ktoré slúžia na tvorbu individuálnych plánov.
- **Spoluhráč:** aktívne sa zapája do hry, modeluje správne správanie, komunikačné vzorce a pomáha dieťaťu zvládať náročnejšie situácie.
- **Reflektujúci pedagóg:** pravidelne hodnotí a upravuje metódy a aktivity na základe potrieb a možností detí.

4. Význam učenia hrou v špeciálnom predprimárnom vzdelávaní

- Hra zvyšuje motiváciu k učeniu a uľahčuje osvojovanie vedomostí v prirodzenom, radostnom kontexte.
- Podporuje adaptáciu detí na školské prostredie, rozvíja ich samostatnosť a sebadôveru.
- Umožňuje flexibilný prístup k vzdelávaniu, prispôsobený individuálnym schopnostiam a potrebám.
- Posilňuje komunikáciu, sociálne väzby a vytvára priestor pre budovanie pozitívnych vzťahov medzi deťmi a pedagógmi.

5. Praktické odporúčania a tipy pre pedagógov

- Plánujte hry tak, aby sa striedali aktivity zamerané na rôzne oblasti rozvoja (motorika, komunikácia, sociálne zručnosti).
- Sledujte, ktoré hry deti najviac zaujímajú a vyťažujte ich pre ďalší rozvoj.
- Buďte trpezliví a dávajte deťom dostatok času na zapojenie sa a zvládnutie aktivít.
- Podnecujte deti k samostatnosti, ale zároveň nečakajte príliš veľa naraz – postupujte krok za krokom.
- Využívajte pozitívnu motiváciu a chválu, aby ste posilnili sebavedomie detí.
- Zapisujte si pozorovania a využívajte ich pri tvorbe individuálnych vzdelávacích plánov.

Záver

Metódy práce a princípy učenia hrou sú neoddeliteľnou súčasťou našej pedagogickej praxe. Ich správnym využívaním umožňujeme deťom s mentálnym postihnutím rozvíjať sa vo všetkých oblastiach, budovať zdravé sebavedomie a úspešne sa pripravovať na ďalšie vzdelávanie a život.

